

ARMÁDA NABÍZÍ PŘÍLEŽITOST K ODBORNÉMU RŮSTU

21.3.2016 Hospodářské noviny str. 18 Kariéra

Hana Kejhová

V **BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽKÁCH** ZÍSKÁTE UNIKÁTNÍ PROFESNÍ ZKUŠENOSTI. TY JSOU STÁLE ŽÁDANĚJŠÍ TAKÉ V SOUKROMÝCH FIRMÁCH.

Dříve se chodilo do **armády** a k policii kvůli vyššímu platu. **Vojenský lékař** Jan Österreicher, nový ředitel odboru **vojenského zdravotnictví ministerstva obrany**, tvrdí, že to už neplatí, v soukromé sféře a v zahraničí si vydělají experti víc. Když nyní někdo míří do **armády**, je to spíš kvůli odborným zkušenostem včetně praxe v zahraničí.

Armáda je prostředím, kde se experti dostanou v předstihu k technickým novinkám. Třeba telemedicínu, léčbu na dálku díky technologiím, používá **česká armáda** od roku 2007. **Vojenští doktoři** se dostanou k případům, které civilního lékaře minou. Když chce mladý lékař či **zdravotní sestra raketově** odborně vyrůst, nabízí se praxe na zahraniční misi. **Armáda** dává možnost lékařům získat i dvě odborné atestace. „Dostanete časovou investici na studium, když to nadřizený uzná za vhodné,“ říká Jan Österreicher.

V poslední době se opět obnovují **specializovaná** pracoviště v **armádě**, která byla rušena kvůli finančním škrtnutím. **Bezpečnostní situace** přiměla například obnovit **vojenskou infekční nemocnici v Těchoníně**. Mnozí experti z takových pracovišť odešli do civilu po rozpuštění **specializovaných** sil. I z výzkumu odešli mnozí badatelé mimo **resort**. To se dotklo i Ústavu ochrany proti **zbraním** hromadného ničení ve **Vyškově** a **Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové**. Do zahraničí odešli nositelé know-how mezi 30 a 40 lety věku. Oslabení **specializovaných** útvarů popsal audit **bezpečnostních odborníků** v Centru transatlantických vztahů na vysoké škole CEVRO Institut.

Změna **bezpečnostní strategie** a nábor

V roce 2007 **Česká republika vstoupila** do schengenského prostoru a otevření **hranic** mělo vliv i na početní stavy **českých bezpečnostních složek**. V roce 2003 například pracovalo v **ozbrojených silách** 26 tisíc osob, za deset let o pět tisíc méně. Výdaje rozpočtu **ministerstva obrany** klesly za stejné období z 53,2 miliardy korun na 42 miliard. To se nyní kvůli **bezpečnostní krizi** v Evropě zásadně mění. Rozpočet **ministerstva obrany** na rok 2016 je 47,78 miliardy korun, rozpočtový výhled na období let 2016 až 2018 se navýšil o 10 miliard. „Takto upravený rozpočtový výhled znamená změnu trendu, kdy po **letech** snižování dojde k jeho zvýšení tak, abychom v roce 2020 dosáhli slíbené mety 1,4 procenta HDP,“ říká **ministr obrany Martin Stropnický**. Počty **vojáků** se zvýší o 1262 osob. **Armáda** se potýká se stárnutím **vojáků** a jejich odchodem do důchodu. Nabízí novým lidem i náborový příspěvek 120 tisíc pro absolventy vysokých škol.

Univerzita obrany v Brně láká studenty na obory, jako je provoz **vojenské pozemní a letecké techniky**, radiolokace, komunikační a informační systémy, **ženijní technologie**, **vojenská geografie** a meteorologie. „Absolventi studia **vojenského řízení** by měli **nastoupit do armády** na funkce **velitelů** průzkumných, **dělostřeleckých**, **ženijních** a chemických jednotek či **vševojskových velitelů** nebo působit u jednotek jako personalisté, finančníci a logisticy,“ říká Pavel Pazdera, mluvčí univerzity. Platy **vojenských expertů** mají být kolem čtyřiceti tisíc, aby mohly lépe konkurovat civilnímu trhu.

Bezpečnost je i dobrý byznys. Z 28 států **EU** vyrábí 14 **zbraně**. Jen jediná továrna, **belgická Fabrique Nationale**, je polostátní. **Zbrojní výrobu** jinak zajišťují soukromé firmy. Jde o obory, jako je **letecká výroba**, optoelektronika, **specializované IT**, **radarová** technika, chemie, **speciální strojařina**. V západních zemích a **USA** je prolnutí **bezpečnostního světa** a průmyslu silnější než v **Česku**. „Firmy sdružené v Asociaci obranného a **bezpečnostního průmyslu ČR** mají roční obrat zhruba 45 miliard korun s přidanou hodnotou přes 15 miliard korun a jejich personální potřeba je v desítkách až stovkách odborníků. O tom, že **čeští výrobci vojenského materiálu** mohou být zajímavými zaměstnavateli, svědčí i rostoucí export. Za posledních deset let vzrostl pětinasobně,“ říká Jiří Hynek, prezident asociace.

Integrovaný záchranný systém

Na špičkové úrovni je v **Česku integrovaný záchranný systém**. Dojezdová doba **záchrannů** je v **Česku** dvacet minut. Zatímco **armádu** je třeba početně navýšit, její stav je naplněn z 80 procent, hasiči

s nábořem nemají problém. Finanční škrty se jich nedotkly. Rozvojové a investiční projekty byly placeny z evropských grantů. Hasičský **záchranný sbor České republiky** je v **integrovaném záchranném systému** koordinátorem ostatních složek. „Systém nastavujeme, legislativně upravujeme a říkáme, jak by se mělo komunikovat a jak postupovat na místě zásahu,“ říká Daniel Miklós, vedoucí oddělení krizového řízení z Hasičského **záchranného sboru**. Profesionálních hasičů je v **Česku** deset tisíc. S dobrovolnými hasiči je to 80 tisíc lidí.

Největším zaměstnavatelem v **Česku** je ale **Policie ČR** s 49 636 zaměstnanci. Z toho je 40 tisíc policistů. Jejich nábor je složitý, **nástupní** plat je 15 tisíc hrubého. Rizikový příplatek činí pět až šest tisíc. I policejní experti jsou omezeni tarify, nesmějí mít podle služebního zákona vedlejší živnost. Martin Hrinko z Ředitelství služby pořádkové policie upozorňuje, že policie řeší řadu úkolů počínaje terorismem, extremismem přes migraci, organizovaný zločin až po hospodářskou a kybernetickou kriminalitu. „Všechny obory vyžadují **specialisty**. Jenže třeba genetik si v zahraničí vydělá statisíce, u policie 30 tisíc hrubého,“ říká Hrinko.

Policie tak balancuje mezi potřebou ocenit experty a zároveň hospodařit s penězi daňových poplatníků. Ve státní správě chybí i podle analýzy technologické společnosti Ness Technologies stovky expertů. Stát nenabízí adekvátní plat a benefity. **Nástupní** plat **specialisty** je 41 200 korun, zkušený experti stojí dvojnásobek. Odsávají je hlavně banky a velké firmy.

Foto popis| Hasičský **záchranný sbor** O zájemce na pozice profesionálních hasičů nemá HZS na rozdíl od jiných **záchranných** složek nouzi.

Foto autor| Foto: archiv ZHS

O autorovi| Hana Kejhová, <mailto:hana.kejhova@economia.cz>